

2025-11-24

§ 212 2025.199 KS

**Svar på motion gällande att införa årligt barnkonsekvensboks slut -
Marcus Wallin (V) och Sanna Dabolins (V)****Ärendebeskrivning**

Marcus Wallin (V) och Sanna Dabolins (V) har till kommunfullmäktige den 26 mars 2025 lämnat in en motion som föreslår att:

- kommunfullmäktige beslutar införa ett årligt barnkonsekvensboks slut där arbetet med barnkonsekvensanalyser följs upp
- konsekvenserna av barnkonsekvensanalyserna årligen analyseras och presenteras för kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige beslutade den 26 mars 2025 § 75 att lämna vidare motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Beredning

Kommunledningskontoret har i skrivelse den 31 oktober 2025 lämnat följande yttrande:

Rådet för mänskliga rättigheter diskuterade motionen på sitt sammanträde den 14 maj 2025. Rådet ställer sig positivt till att barnkonsekvensanalyser används som ett verktyg för att stärka barnets rättigheter. Rådet framhåller vikten av att analyserna följs upp på ett systematiskt sätt och att barn och unga ges förutsättningar till delaktighet och inflytande i arbetet.

Barnkonventionen utgör sedan den 1 januari 2020 en del av svensk lagstiftning och återfinns i flera svenska lagar, bland annat föräldrabalken, skollagen, socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Det innebär att alla verksamheter som direkt eller indirekt påverkar barn har ett ansvar att känna till och beakta barnets rättigheter i sitt arbete. Barnperspektivet och barnets rättigheter ska integreras i den ordinarie planeringen, genomförandet och uppföljningen av verksamheten. Detta gäller särskilt inom förskola, skola och andra verksamheter som riktar sig direkt till barn, men också inom områden där beslut och insatser indirekt påverkar barns situation.

Det finns inga lagliga krav på att en kommun ska ha ett årligt barnkonsekvensboks slut och att det ska presenteras för kommunfullmäktige.

Enligt SKR:s skrift om barnkonsekvensanalyser ska en analys av hur beslutet påverkar barn bör alltid genomföras i ärenden där barn kan komma att beröras. Hur omfattande denna prövning av barnets bästa behöver vara och hur den ska dokumenteras beror på ärendets karaktär och i vilken grad barn påverkas. Det innebär dock inte att barnets bästa alltid måste vara det avgörande eller ensamt styrande i varje beslut. Andra intressen kan i vissa fall väga lika tungt eller till och med väga tyngre. Att barnets bästa ska beaktas "i första hand" betyder alltså att det alltid ska lyftas fram som ett centralt och tungt vägande intresse, men att en avvägning kan behöva göras i relation till andra intressen och vid kommunala beslut är det viktigt att samtliga relevanta perspektiv beaktas. Varje verksamhet behöver därför själva bedöma vilka beslut som kräver en bedömning av barnets bästa, dels hur omfattande denna prövning ska vara.

2025-11-24

Utifrån gällande riktlinjer ansvarar varje nämnd/styrelse att uppfylla barnrättsperspektivet inom sitt område. Barn- och ungdomsnämnden gör bedömning i varje fall och genomför ofta barnkonsekvensanalys inför beslut. Nämnden gör även en barnkonsekvensanalys av nämndens budget. Vård- och omsorgsnämnden har upprättat en rutin och ett metodstöd för barnkonsekvensanalys som riktar sig till samtliga verksamheter inom vård- och omsorgsförvaltningen. Barnkonsekvensanalys ska användas vid förändringar/beslut som berör ett enskilt barn, förändringar/beslut som berör en grupp av barn och organisationsförändringar i verksamhet som berör barn. Samhällsbyggnadsförvaltningen har även påbörjat ett arbete för att systematiskt beakta barnkonventionen i de beslut där förvaltningen anser att det är relevant.

Kommunledningskontoret delar motionärernas uppfattning om vikten av att systematiskt följa upp arbetet med barnkonventionen och barnkonsekvensanalyser. Riktlinjerna för barnkonventionen anger att en årlig tjänstemannadialog ska genomföras mellan förvaltningarna, bolagsledningarna och kommunledningskontoret för att följa upp vilka insatser som gjorts utifrån dåvarande styrmodell. Riktlinjerna behöver revideras för att anpassas till nuvarande styrmodell och förtydliga ansvarsfördelning och uppföljning.

Kommunledningskontoret avser integrera barnkonventionen inom det nya styrdokumentet för hållbar utveckling som förvaltningen tidigare har fått i uppdrag att ta fram, enligt kommunstyrelsens beslut den 4 april 2025, § 58.

Ett separat barnkonsekvensboksutlåtande och redovisning till kommunfullmäktige bedöms därför inte nödvändigt och mot bakgrund av det arbete som redan bedrivs föreslås motionen anses besvarad.

Kommunstyrelsens arbetsutskott har den 12 november 2025, § 186 behandlat ärendet och föreslagit att motionen anses besvarad.

Förslag till beslut på sammanträdet

Martin Lindberg (V) föreslår att motionen bifalls.

Heidi Hankanen Ångberg (C) och Amanda Andersson (MP) föreslår att motionen bifalls.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar att bifalla arbetsutskottets förslag.

Beslut

Kommunledningskontorets yttrande antas som kommunstyrelsens eget.

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

Motionen anses besvarad.

2025-11-24

Reservation

Heidi Hankanen Ängberg (C) lämnar följande skriftliga reservation:

Enligt barnkonventionen ska det vid alla beslut som rör barn i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa. En bedömning av barnets bästa kan genomföras genom en så kallad barnkonsekvensanalys.

Centerpartiet önskar att en bedömning av barnets bästa alltid gjordes på på det sätt som det står i svaret på motionen men eftersom så inte är fallet yrkade Centerpartiet bifall till motionen.

Genom att bifalla motionen och införa barnkonsekvensboksut där arbetet med barnkonsekvensanalyser följs upp systematisk hade kommunen på ett tydligt sätt kunnat uppmärksamma vad man behöver utveckla inom området .

Anteckning

Martin Lindberg (V) lämnar följande protokollsanteckning:

Vi tackar för svaret från förvaltningen, men beklagar att motionen inte bifalls. Även om barnkonsekvensanalyser redan förekommer i vissa nämnder, verkar det ändå finnas skillnader i hur, när och om de faktiskt används. Just därför anser vi i Vänsterpartiet att det behövs ett årligt barnkonsekvensboksut. Det är inte för att skapa en ny administrativ process, utan för att säkerställa likvärdighet, transparens och ansvar mellan förvaltningarna. Ett boksut kan vara ett verktyg för att komma åt just den varierande tillämpningen och gör det möjligt att identifiera både goda exempel och eventuella brister eller utvecklingsbehov. Rådet för mänskliga rättigheter betonar att barn ska ges möjlighet till delaktighet och inflytande, men utan ett boksut riskerar barns synpunkter att aldrig synliggöras politiskt, utan fastnar på tjänstemannanivå. Ett offentligt barnkonsekvensboksut ökar barns faktiska inflytande genom att deras perspektiv blir synliga för politiken och för våra medborgare, vilket stärker både barnets rättigheter och demokratisk legitimitet.

Det stämmer att det inte är ett lagkrav att göra barnkonsekvensboksut, men barnets bästa ska enligt lag prioriteras "i första hand". För att göra det behöver kommunen visa hur det faktiskt har gjorts. Att något inte är lagkrav betyder inte att det är onödigt – kommuner gör redan andra typer av boksut som miljöboksut, jämställdhetsboksut och kvalitetsboksut utan att det finns uttryckliga lagkrav. De används för att säkerställa att lagstiftningens intentioner får genomslag. Barns rättigheter förtjänar samma status.

Beslutsunderlag

- §186 KSAU Svar på motion gällande att införa årligt barnkonsekvensboksut - Marcus Wallin (V) och Sanna Dabolins (V)
- Tjänsteskrivelse - Svar på motion gällande att införa årligt barnkonsekvensboksut - Marcus Wallin (V) och Sanna Dabolins (V)
- Motion gällande att införa årligt barnkonsekvensboksut - Marcus Wallin (V) och Sanna Dabolins (V)
- §75 KF Motion gällande att införa årligt barnkonsekvensboksut - Marcus Wallin (V) och Sanna Dabolins (V)